

Dosarul nr. 2ra-1968/21
2-20146230-01-2ra-13122021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. G. Manoli)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, V. Mihaila, I. Cotruță)

DECIZIE

9 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Nina Vascan
Victor Burduh
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Primăria municipiului Chișinău

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ștefan Postu împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Primarului general al municipiului Chișinău cu privire la constatarea faptului de nesoluționare a cererii prealabile și repararea prejudiciului moral

împotriva deciziei din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Ștefan Postu, casată hotărârea din 25 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 20 noiembrie 2020, Ștefan Postu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Primarului general al municipiului Chișinău cu privire la constatarea faptului de nesoluționare a cererii prealabile și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că la 11 mai 2017, a depus o cerere în adresa Preturii sectorului Rîșcani privind atragerea la răspundere conform legislației în vigoare a Ninei Țugulea, domiciliată în mun. XXXXX str. XXXXX ap. X, care în curtea comună, fără acordul locatarilor, a construit un coteț, a săpat și edificat un veceu cu depozitare în pământ, chiar în fața locuinței în care locuiește, într-un mod abuziv, astfel limitând accesul și folosința curții comune.

Astfel, vicepretorul Preturii sectorului Rîșcani a expediat somația cu nr. 05/1-375/17 din 18 mai 2017, prin care a solicitat Ninei Țugulea ca până la data de 31 mai 2017, să demonteze și să evacueze benevol încăperile improvizate din curtea

comună, cu readucerea terenului la starea inițială, fiind preîntâmpinată că în cazul neexecutării somației va fi sancționată conform art. 181 Cod contravențional.

Având în vedere că Nina Țugulea nu s-a conformat cerințelor, la 28 iulie 2017, Pretura sectorului Rîșcani i-a solicitat să demonteze și să evacueze benevol încăperile improvizate din curtea comună până la data de 18 august 2017, în caz contrar, construcțiile neautorizate vor fi demolate forțat de către întreprinderea specializată fără preîntâmpinare prealabilă.

A relatata că, deoarece Nina Țugulea nu s-a conformat cerințelor Preturii sectorului Rîșcani, a fost solicitat repetat ca până la 31 decembrie 2017, să demonteze și să evacueze benevol încăperile improvizate din curtea comună, cu readucerea terenului la starea inițială. În cazul nerespectării lucrările de demontare urmau a fi puse în sarcina serviciului specializat conform graficului de lucru stabilit și urma a fi sancționată conform legislației în vigoare.

La 4 aprilie 2018, Pretura sectorului Rîșcani l-a înștiințat că a solicitat aportul IMSL Rîșcani în vederea demontării și evacuării instalațiilor neautorizate conform graficului de lucru stabilit, dar care nu au mai întreprins nicio măsură pentru rezolvarea acestei probleme.

Totodată, a menționat că la 10 iunie 2019, a depus o cerere la Primăria municipiului Chișinău, la care nu i-a fost oferit răspuns și o altă cerere prealabilă la 22 septembrie 2020, la care la fel nu a primit niciun răspuns.

A considerat că i-au fost încălcate drepturile nepatrimoniale pe tot parcursul perioadei, în consecință creându-i suferințe psihice manifestate prin stres, disconfort moral, material și neliniște permanentă.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 277, 278 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, constatarea faptului nesoluționării cererii prealabile din 22 septembrie 2020 adresată Primăriei municipiului Chișinău, repararea prejudiciului moral în mărime de 5 000 de lei pentru fiecare lună, începând cu data depunerii primei cererii la Pretura sectorului Rîșcani până la data rezolvării cauzei.

Prin hotărârea din 25 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea.

A fost încasată de la Ștefan Postu în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 100 de lei pentru examinarea cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Ștefan Postu, casată hotărârea din 25 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă parțial.

A fost constatată nesoluționarea cererii prealabile depusă de Ștefan Postu la 22 septembrie 2020 în adresa Primăriei municipiului Chișinău și Primarului general Ion Ceban.

A fost încasat de la Primăria municipiului Chișinău în beneficiul lui Ștefan Postu prejudiciul moral în sumă de 500 de lei.

În rest, cererea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 4 noiembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Primăria municipiului Chișinău a declarat recurs nemotivat împotriva deciziei din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a cererii de chemare în judecată.

La 24 noiembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Primăria municipiului Chișinău a depus cerere de recurs motivată împotriva deciziei din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a cererii de chemare în judecată.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o ilegală, emisă cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și procesual, nefiind elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea justă a fondului cauzei.

La 13 decembrie 2021, în adresa lui Ștefan Postu a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Primăria municipiului Chișinău, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 127), fiind recepționată la 18 ianuarie 2022, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 129).

Până la data stabilită pentru examinarea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimatul să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 4 noiembrie 2021 împotriva deciziei din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și cu remiterea cauzei spre rejudecare conform competenței la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c¹) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, trimițând cauza spre rejudecare în prima instanță doar în cazul în care a constatat încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept procedural specificate la art. 432 alin. (3) lit. d) și f).

După cum rezultă din materialele cauzei, Ștefan Postu înaintând acțiunea în judecată împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Primarului general al municipiului Chișinău, a solicitat constatarea faptului nesoluționării cererii prealabile din 22 septembrie 2020 adresată Primăriei municipiului Chișinău,

repararea prejudiciului moral în mărime de 5 000 de lei pentru fiecare lună, începând cu data depunerii primei cererii la Pretura sectorului Rîșcani până la data rezolvării cauzei.

Judecând prezenta cauză, prima instanță, prin hotărârea din 25 februarie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii pe care a respins-o și a încasat de la Ștefan Postu în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 100 de lei pentru examinarea cererii de chemare în judecată.

Judecând apelul declarat de către Ștefan Postu, instanța de apel prin decizia din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a admis apelul, a casat hotărârea primei instanțe și a emis o nouă hotărâre, prin care a admis parțial acțiunea. A constatat nesoluționarea cererii prealabile depusă de Ștefan Postu la 22 septembrie 2020 în adresa Primăriei municipiului Chișinău și Primarului general Ion Ceban și a încasat de la Primăria municipiului Chișinău în beneficiul lui Ștefan Postu prejudiciul moral în sumă de 500 de lei. În rest, a respins cererea ca neîntemeiată.

Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în recurs, instanța de recurs constată că atât soluția instanței de apel, cât și a primei instanțe, au fost adoptate cu încălcarea normelor de drept procedural.

Astfel, în contextul prevederilor art. 432 alin. (3) lit. f) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

După cum se constată în speță, la data de 22 septembrie 2020, Ștefan Postu a depus în adresa Primarului general al municipiului Chișinău cererea prealabilă nr. P-1716/1/20, prin care a solicitat demontarea tuturor anexelor construite ilegal de către Nina Țugulea din str. XXXXX, cu readucerea terenului în starea inițială (f. d. 19).

Este cert și faptul că prin acțiunea înaintată, Ștefan Postu pretinde la constatarea faptului nesoluționării cererii prealabile din 22 septembrie 2020 adresată Primăriei municipiului Chișinău, în acest sens invocând prevederile art. 277 și 278 CPC.

În conformitate cu prevederile art. 277 CPC, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționare în termen legal a unei cereri se poate adresa instanței judecătorești competente pentru anularea actului, repunerea în drept și repararea prejudiciului.

În același timp, dispozițiile art. 189 alin. (2) Cod administrativ, care reglementează înaintarea acțiunii în contencios administrativ, stipulează că o acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când *autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere*.

Iar în conformitate cu art. 7 Cod administrativ, autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.

Raportând la caz aceste prevederi legale în coroborare cu dispozițiile Legii privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, este

incontestabil că Primarul general al municipiului Chișinău și Primăria municipiului Chișinău activează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public, iar în prezenta acțiune aceștia figurează în calitate de pârâți împotriva căreia Ștefan Postu și-a îndreptat pretențiile.

Pornind de la aceste premise de abordare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că obiectul prezentei acțiuni îndreptată împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Primarului general al municipiului Chișinău, în care se pretinde constatarea faptului nesoluționării cererii prealabile din 22 septembrie 2020 adresată Primăriei municipiului Chișinău, constituie obiect al acțiunii în contencios administrativ.

În conformitate cu art. 196 din Codul administrativ, acțiunea în contencios administrativ se depune la instanța de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul autoritatea publică care a desfășurat activitatea administrativă contestată, dacă legea nu prevede altfel. Dacă la o procedură de contencios administrativ participă mai multe autorități publice, acțiunea în contencios administrativ se depune la instanța de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul autoritatea publică pârâtă.

Iar în corespundere cu dispozițiile art. 191 alin. (1) Cod administrativ, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2) și (3), judecătorii soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ.

În același timp, este de relevat că prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 555/25 din 27 noiembrie 2018 cu privire la specializarea sediilor Judecătoriei Chișinău, începând cu 1 ianuarie 2019, sediul Rîșcani al Judecătoriei Chișinău a fost specializat în materie de contencios administrativ.

Ca urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că prezenta cauză, care constituie acțiune în contencios administrativ, a fost examinată de către Judecătoria Chișinău sediul Centru și Curtea de Apel Chișinău în procedură contencioasă, cu încălcarea competenței jurisdicționale.

În acest fel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată competența Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, specializată în examinarea cauzelor în contencios administrativ, de a examina acțiunea de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a lui Ștefan Postu împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Primarului general al municipiului Chișinău cu privire la constatarea faptului de nesoluționare a cererii prealabile și repararea prejudiciului moral, fapt ce duce la casarea inevitabilă a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

Or, și prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 257/25 din 2 noiembrie 2021 cu privire la demersul președintelui interimar al Judecătoriei Chișinău, referitor la modificarea Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 555/25 din 27 noiembrie 2018 cu privire la specializarea sediilor judecătoriei Chișinău, începând cu 1 ianuarie 2022, sediul Rîșcani al Judecătoriei Chișinău, a fost specializat în materie de contencios administrativ.

Pe cale de consecință, se va nota că dreptul la judecarea cauzei de către o instanță instituită prin lege este garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru

Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, iar nerespectarea competenței jurisdicționale materiale sau teritoriale reprezintă o încălcare esențială a normelor de drept procedural.

Distinct de cele menționate și având în vedere că instanțele judecătorești au soluționat cauza cu încălcarea competenței jurisdicționale, iar această eroare nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Primăria municipiului Chișinău, de a casa decizia din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 25 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță, conform competenței jurisdicționale la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c¹) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Primăria municipiului Chișinău.

Se casează decizia din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 25 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ștefan Postu împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Primarului general al municipiului Chișinău cu privire la constatarea faptului de nesoluționare a cererii prealabile și repararea prejudiciului moral, cu remiterea cauzei spre rejudecare conform competenței jurisdicționale la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Nina Vascan

Victor Burduh

Ala Cobăneanu